

Łobżenica, 11 sierpnia 2026 r.

CAF.0604.13.2026

Fundacja Fabian Digital

ul. Mikołaja Kopernika 14

40-064 Katowice

kontakt@fabiandigital.org

dot. wniosek z dnia 9.08.2026 r. o zajęcie stanowiska ws. projektu rozporządzenia MEN nr 117

STANOWISKO BURMISTRZA ŁOBŻENICY

**w sprawie rozwiązań dotyczących przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych
w ramach edukacji domowej, w szczególności wyłączenia możliwości przeprowadzania
egzaminów w formie zdalnej**

Szanowni Państwo,

działając jako Burmistrz Łobżenicy w związku z prowadzonymi pracami i wnioskiem dotyczącym wyrażenia opinii w sprawie rozwiązań przewidujących brak możliwości przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych w formie zdalnej, przedstawiam stanowisko Gminy Łobżenica.

Po przeanalizowaniu projektowanych rozwiązań, ich możliwych skutków dla uczniów oraz doświadczeń związanych z funkcjonowaniem edukacji w formie zdalnej, nie popieram wprowadzenia bezwzględnego zakazu przeprowadzania egzaminów online.

W ocenie organu prowadzącego szkołę, stwierdzam, że takie rozwiązanie może prowadzić do powstania rzeczywistych i nieproporcjonalnych barier w dostępie do edukacji, w szczególności dla dzieci i młodzieży, dla których edukacja w formie zdalnej jest jedyną realną możliwością kontynuowania i ukończenia nauki. Regulacje dotyczące organizacji edukacji powinny być kształtowane z uwzględnieniem przede wszystkim dobra ucznia, jego

indywidualnych potrzeb oraz rzeczywistego dostępu do edukacji. Burmistrz Łobzenicy nie kwestionuje potrzeby zapewnienia rzetelności egzaminów, właściwego sposobu weryfikowania wiedzy i umiejętności ucznia ani konieczności przeciwdziałania ewentualnym nadużyciom. Cele te mogą jednak być realizowane poprzez odpowiednie procedury, zabezpieczenia techniczne i organizacyjne, bez całkowitego wykluczania możliwości przeprowadzenia egzaminu w formie zdalnej. Właściwym byłoby pozostawienie możliwości przeprowadzenia egzaminu online w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po indywidualnej ocenie sytuacji ucznia.

Przy podejmowaniu decyzji dotyczących organizacji systemu oświaty należy w szczególności sposób uwzględnić prawa dziecka. Zgodnie z art. 3 ust. 1 Konwencji o prawach dziecka, we wszystkich działaniach dotyczących dzieci podejmowanych m.in. przez władze administracyjne i ustawodawcze nadrzędną sprawą powinno być najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka. Jednocześnie art. 28 Konwencji o prawach dziecka uznaje prawo dziecka do nauki oraz wskazuje na konieczność realizowania tego prawa na zasadzie równych szans, w tym poprzez zapewnienie dostępności różnych form kształcenia. W ocenie Burmistrza Łobzenicy powyższe zasady powinny mieć bezpośrednie znaczenie przy ocenie rozwiązań dotyczących egzaminów uczniów korzystających z edukacji domowej. Nie można bowiem abstrahować od rzeczywistej sytuacji poszczególnych dzieci. Dla części uczniów edukacja online nie jest wyborem podyktowanym wygodą, lecz warunkiem umożliwiającym w ogóle realizację obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki. Jeżeli dziecko jest w stanie realizować proces edukacyjny w warunkach domowych, natomiast z przyczyn zdrowotnych, psychicznych, rodzinnych lub innych obiektywnych przeszkód nie jest w stanie dotrzeć do odległego ośrodka egzaminacyjnego, całkowite wyłączenie możliwości zdawania egzaminu online może w praktyce pozbawić je możliwości ukończenia edukacji. Takiego skutku nie można uznać za zgodny z nadrzędną zasadą ochrony dobra dziecka.

Należy również wskazać na art. 70 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym każdy ma prawo do nauki, a władze publiczne powinny zapewniać obywatelom powszechny i równy dostęp do wykształcenia. Z punktu widzenia organu prowadzącego szkoły, szczególnego znaczenia nabiera praktyczny, a nie wyłącznie formalny wymiar tej zasady. Formalnie jednakowe wymaganie wobec wszystkich uczniów nie zawsze oznacza bowiem równe traktowanie. Uczeń, który może bez przeszkód dotrzeć do wyznaczonego ośrodka egzaminacyjnego, oraz uczeń, dla którego wielogodzinna podróż jest ze względów zdrowotnych lub innych obiektywnych przyczyn niemożliwa, nie znajdują się w takiej samej

sytuacji faktycznej. Wprowadzenie identycznego obowiązku wobec obu tych grup może zatem prowadzić do nierówności w rzeczywistym dostępie do edukacji. Dlatego też system oświaty powinien przewidywać rozwiązania umożliwiające odpowiednie dostosowanie sposobu przeprowadzenia egzaminu do uzasadnionej sytuacji ucznia.

Z perspektywy organu prowadzącego szkoły w Gminie Łobzenica szczególnie niepokojąca jest sytuacja dzieci, dla których nauka w systemie zdalnym jest jedyną formą edukacji pozwalającą na regularne uczestnictwo w procesie kształcenia. Szczególnej uwagi wymaga sytuacja uczniów, których stan zdrowia ogranicza możliwość przemieszczania się lub długotrwałego przebywania poza miejscem zamieszkania. Podróż do odległego ośrodka egzaminacyjnego w sytuacji obowiązkowego osobistego stawiennictwa na egzaminie może stać się barierą uniemożliwiającą zakończenie całego procesu edukacyjnego. Dojazd do odległego ośrodka egzaminacyjnego może wiązać się z koniecznością odbycia wielogodzinnej podróży, korzystania z kilku środków transportu, zapewnienia opieki osoby dorosłej oraz przebywania poza środowiskiem, w którym dziecko ma zapewnione odpowiednie warunki funkcjonowania. Nie można zatem zakładać, że obowiązek osobistego stawiennictwa na egzaminie jest dla każdego ucznia obciążeniem o takim samym charakterze i zakresie. Oznaczałoby to, że dziecko może faktycznie zrealizować obowiązek nauki, zdobyć wymagane wiadomości i umiejętności, a mimo to nie mieć możliwości formalnego zakończenia danego etapu edukacji z przyczyn niezwiązanych z poziomem jego wiedzy. W ocenie Burmistrza Łobzenicy jest to sytuacja, której przepisy oświatowe powinny przeciwdziałać.

Należy również uwzględnić aspekt organizacyjny. Rodzic lub opiekun prawny może być zmuszony do poświęcenia całego dnia lub kilku dni na organizację wyjazdu, co w wielu przypadkach oznacza konieczność rezygnacji z pracy lub poniesienia dodatkowych kosztów. W przypadku rodzin znajdujących się w trudniejszej sytuacji materialnej koszty te mogą stanowić realną przeszkodę w przystąpieniu dziecka do egzaminu. Nie powinno się przenosić na rodziny ciężaru organizacyjnego wynikającego wyłącznie z przyjęcia jednego, sztywnego modelu przeprowadzania egzaminów, jeżeli istnieją możliwości techniczne zastosowania alternatywnej formy.

Jako organ prowadzący szkoły w Gminie Łobzenica zwracam szczególną uwagę na dzieci wymagające indywidualnego podejścia. System edukacji powinien umożliwiać realizację prawa do nauki dzieciom, których sytuacja zdrowotna, psychofizyczna lub życiowa znacząco odbiega od sytuacji większości uczniów. Nie można oczekiwać, że wszystkie dzieci będą w stanie realizować proces edukacyjny według identycznego modelu. Właściwym

rozwiązaniem jest zatem stworzenie takich ram prawnych, które z jednej strony zagwarantują rzetelność egzaminów, a z drugiej – pozwolą na zastosowanie wyjątkowych rozwiązań tam, gdzie wymaga tego dobro dziecka.

Podkreślenia wymaga, że stanowisko Burmistrza Łobzenicy nie oznacza postulatu rezygnacji z zasad zapewniających rzetelność i wiarygodność egzaminów. Jeżeli celem regulacji jest zapobieganie nadużyciom, właściwym rozwiązaniem powinno być wprowadzenie adekwatnych zabezpieczeń, a nie automatyczne wyłączenie całej formy egzaminowania.

Mając na uwadze przedstawione argumenty, jako Burmistrz Łobzenicy, wyrażam negatywne stanowisko wobec całkowitego wyłączenia możliwości przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych w formie online. Nie można bowiem dopuścić do sytuacji, w której forma przeprowadzenia egzaminu stanie się przeszkodą uniemożliwiającą dziecku ukończenie edukacji, mimo że dziecko jest zdolne do realizowania nauki i osiąga wymagane efekty kształcenia.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się o uwzględnienie niniejszego stanowiska w dalszych pracach legislacyjnych oraz o rozważenie wprowadzenia rozwiązania umożliwiającego przeprowadzanie egzaminów online w uzasadnionych indywidualnych przypadkach.

Z poważaniem

BURMISTRZ
Robert Biskupiuk